

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет

«Затверджую»

Голова приймальної комісії,
ректор Івано-Франківського
національного медичного університету

професор М.М. Рожко
«30» березня 2020 р.
(протокол засідання
приймальної комісії № 4)

ПРОГРАМА

вступного іспиту з української мови і літератури у формі диктанту
для осіб, які вступають на основі повної загальної середньої освіти до
Фахового медичного коледжу Івано-Франківського національного медичного
університету в 2020 році

Пояснювальна записка

Вступний іспит з української мови і літератури традиційно проводиться у формі текстуального диктанту, який є основною формою перевірки орфографічної (уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила й словникові слова, визначені для запам'ятовування) та пунктуаційної (уміння використовувати розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації) грамотності учнів. Під час вступного іспиту перевірячі підлягає також уміння вступників належним чином оформлювати роботу.

Вступники повинні знати:

- що вивчають основні розділи науки про мову;
- основні фонетичні та орфоепічні норми сучасної української літературної мови;
- принципи українського правопису, основні орфографічні правила;
- лексичні та фразеологічні особливості сучасної української літературної мови;
- складні випадки правопису різних частин мови;
- морфологічні ознаки та синтаксичну роль частин мови;
- загальні відомості про просте і складне речення, однорідні члени речення, речення із вставними словами, відомості про відокремлені та уточнюючі члени речення, пряму мову.

Вступники повинні вміти:

- знаходити вивчені орфограми, правильно писати слова з вивченими орфограмами, виправляти орфографічні помилки;
- правильно використовувати частини мови та їх певні граматичні форми;
- правильно записувати числівники та цифрову інформацію, узгоджувати числівники з іменниками;
- правильно вживати прийменникові конструкції;
- обґрунтовувати вживання розділових знаків за допомогою вивчених правил;
- самостійно використовувати здобуті знання з навчальної дисципліни «Українська мова і література» на практиці.

Суть вступного іспиту

Для написання диктанту добираються тексти різних функціональних стилів української мови і літератури, які ознайомлюють вступників з історичним минулим, нашими звичаями, традиціями, символами й оберегами, духовною культурою та мистецтвом, природою й відомими пам'ятками України, видатними постатями національної історії, культури, науки та їхніми

досягненнями. Пропонується чимало зразків художнього стилю, які сприятимуть засвоєнню вступниками самобутніх мовних засобів, які використовуються в тексті й мають виразне стилістичне забарвлення. Тексти для диктантів достатньо насичені орфограмами й пунктограмами, опрацьованими вступниками в курсі повної загальної середньої школи.

Дібрані тексти мають значний виховний та пізнавальний потенціал, вони забезпечують реалізацію культурологічного принципу навчання української мови і літератури в загальноосвітній школі та сприяють утіленню вимог відповідної змістової лінії чинної програми з предмета.

Обсяг диктанту визначається у словах (при цьому враховуються самостійні та службові частини мови). Загальний обсяг диктанту – 220-240 слів. Написання екзаменаційного диктанту з української мови і літератури триває одну астрономічну годину (тобто 60 хвилин).

Методика проведення диктанту є традиційною, узвичаєною, проте проведення вступного іспиту у формі диктанту має певні особливості.

Вид роботи й назва тексту записується на дошці. Спочатку викладач читає весь текст, після чого не дає ніяких пояснень щодо його змісту, правописних особливостей та тлумачення значень використаних у ньому слів (з огляду на те, що тексти адаптовано для навчальних потреб, у них майже відсутня так звана авторська пунктуація, немає діалектизмів, застарілих слів, складної зі значенневого погляду, а тому малозрозумілої для учнів лексики тощо). Викладач може давати тільки коментарі формального характеру, як-от: розміщення заголовку, запис автора чи джерела тексту тощо.

Після прочитання всього тексту викладач читає перше речення повністю, а вступники тільки уважно слухають його. Далі це саме речення диктується для запису частинами, причому кожна частина, як правило, читається тільки один раз (частиною в цьому випадку треба вважати словосполучення з двох-п'яти слів або частину складного речення приблизно з тією ж кількістю слів). Викладач може повторно прочитати частину речення, якщо вона велика за обсягом, у ній змінено нормативний порядок слів або під дією певних зовнішніх чинників учні недочули якогось слова або словосполучення). Після того як вступники запишуть усе речення, його зачитують повністю повторно, щоб атестовані мали змогу перевірити записане.

У такий спосіб диктується кожне речення тексту. Викладач обов'язково вказує місце поділу тексту на абзаци. Після запису всього тексту він читає його ще раз від початку до кінця, роблячи паузи між реченнями, дещо триваліші від звичайних, і надаючи змогу вступникам ретельно перевірити написане й усунути можливі помилки. Текст диктується виразно, відповідно до норм літературної мови, з правильним наголошуванням слів та інтонуванням

звукового потоку, у такому темпі, щоб вступники встигали вільно його записувати.

Після заголовків крапку не ставлять. Кількість слів у тексті наприкінці роботи вступники не зазначають.

Після повторного читання всього тексту вступники здають диктанти викладачеві. Часу для додаткової перевірки надавати не потрібно: сумніви щодо правописного оформлення роботи вступники повинні вирішувати в процесі написання.

Пам'ятка для вступника «Як писати диктант»

1. Уважно прослухайте текст диктанту.
2. Коли викладач зачитуватиме кожне речення в цілому, слухайте його до кінця й не робіть ніяких записів.
3. Починайте записувати речення лише тоді, коли викладач почне його читати частинами, роблячи тривалі паузи.
4. Під час записування речення більше звертайте увагу на орфографію (написання слів), але не треба забувати й про розділові знаки.
5. Під час перевірки записаного речення потрібно передусім зважати на інтонацію й особливо ретельно перевіряти поставлені розділові знаки (у цьому важливу роль відіграють паузи: ледь помітну паузу роблять у тих місцях, де слід поставити кому, а більш помітну – на місці двокрапки чи тире; явна пауза означає, що треба поставити крапку з комою).
6. Сконцентруйте свою увагу й не відволікайтеся під час написання диктанту.
7. Не «збирайте» помилки, зазираючи під час написання диктанту в роботу сусіда (як показує практика, на це, по-перше, витрачається час, якого і так мало, а по-друге, потім часто доводиться шкодувати через помилку, допущену внаслідок такого виправлення).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

відповіді вступника на вступному іспиті з української мови і літератури у формі диктанту для осіб, які вступають на основі повної загальної середньої освіти до Фахового медичного коледжу Івано-Франківського національного медичного університету в 2020 році та мають на це право

Диктант оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв за шкалою від 100 до 200 балів:

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- помилка в тому самому слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, вважається однією помилкою; помилки на те саме правило, але в різних словах вважаються різними помилками.

Кількість помилок	Шкала від 100 до 200 балів
8 і більше	Не склав
7 + 1 негруба	Не склав
7	Не склав
6 + 2 негрубі	Не склав
6 + 1 негруба	Не склав
6	100
5 + 2 негрубі	105
5 + 1 негруба	110
5	115
4 + 2 негрубі	120
4 + 1 негруба	125
4 + 2 виправлення	130
4 + 1 виправлення	135
4	140
3 + 2 негрубі	145
3 + 1 негруба	150
3 + 2 виправлення	155
3 + 1 виправлення	160
3	165
2 + 1 негруба	170
2 + 1 виправлення	172
2	174
1 + 1 негруба	176
1 + 3 виправлення	178
1 + 2 виправлення	180
1 + 1 виправлення	182
1	184
1 негруба + 3 виправлення	186
1 негруба + 2 виправлення	188
1 негруба + 1 виправлення	190
1 негруба	192
3 виправлення	194
2 виправлення	196
1 виправлення	198
0	200

200 балів ставиться за бездоганно виконану роботу, при відсутності жодного виправлення.

До негрубих відносять такі помилки:

- у винятках з усіх правил;
- у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;
- у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках,

утворених від іменників з прийменниками;

- у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;
- у випадках, що вимагають розрізнення *не і ні* (у сполученнях: *не хто інший, як ...; не що інше, як ...; ніхто інший не ...; ніщо інше не ...*);
- у пропуску одного із сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності.

Вступники, робота яких була оцінена нижче 100 балів, до участі в наступних вступних випробуваннях і в конкурсному відборі не допускаються.

Література

Основна

1. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. Ч. 1. – К.: Грамота, 2013. –560 с.
2. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. Ч. 2. – К.: Грамота, 2013. –160 с.
3. Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 10 кл.: Загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Генеза, 2010. – 224 с.
4. Заболотний О.В. Українська мова: підручник для 11 кл.: Загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту / О.В. Заболотний, В.В. Заболотний. – К.: Генеза, 2010. – 256 с.
5. Коваленко О.В. Українська мова. Підготовка до вступного тестування для старшокласників та абітурієнтів: Частина 1. – К.: СПДФО Поляков О.В. – 2011. – 90 с.
6. Коваленко О.В. Українська мова. Підготовка до вступного тестування для старшокласників та абітурієнтів: Частина 2. – К.: СПДФО Поляков О.В. – 2011. – 80 с.
7. Лінгвістичний аналіз: практикум. Навчальний посібник / За ред. Г.Р. Передерій. – К.: Академія, 2005. – 256 с.
8. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М.Я. Плющ та ін. – 7-ме вид., стер. – К.: Вища школа, 2009. – 430 с.
9. Сучасний український правопис: комплексний довідник. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2007. – 224 с.
10. Український правопис. – К.: Наукова думка, 2008. – 286 с.

Додаткова

1. Лобода В.В., Скуратівський Л.П. Українська мова в таблицях. Довідник. К.: Вища школа, 1993. – 239 с.
2. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови: Підручник. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с.

3. Шевелева Л.А. Український правопис у таблицях: Правила, винятки, приклади, коментарі / За ред. проф. А.О. Свашенко. – Харків: Світ дитинства, 1996. – 56 с.
4. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови: Підручник. – К.: Академія, 2004. – 408 с.
5. Ющук І.П. Українська мова: Підручник. – 4-те вид. – К.: Либідь, 2008. – 640 с.

Словники

1. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. – 896 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укл. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с.
3. Головащук І.С. Українське літературне слововживання: Словник-довідник з культури української мови. – Львів: Фенікс, 1996.
4. Гринчишин Д.Г. та ін. Словник-довідник з культури української мови. – Львів: Фенікс, 1996.
5. Гринчишин Д.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови: 2-ге вид., перероб. і доп. – К., 2000.
6. Івченко А. Тлумачний словник української мови. – Харків: Фоліо, 2001.
7. Новий словник іншомовних слів / Л.І. Шевченко, О.І. Ніка, О.І. Хом'як, А.А. Дем'янюк. – К.: АРІЙ, 2008. – 672 с.
8. Пустовіт Й.О. та ін. Словник іншомовних слів. – К.: Довіра, 2000. – 635 с.
9. Словник синонімів української мови: У 2-х томах / Редкол. А.А. Бурячок та ін.. – К.: Наук. думка, 2006. – Т.1 – 1040 с. – Т.2 – 960 с.
10. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В.М. Білоноженко та ін. – К.: Наук. думка, 2008. – 1104 с.
11. Український орфографічний словник / В.Б. Чумак, І.В. Шевченко, Л.Л. Шевченко, Г.М. Ярун. – К.: Довіра, 2008. – 997 с.